

БОРБА ЗА ШКОЛСКЕ БИБЛИОТЕКЕ

Сажетак: Писмо Стручног већа професора Српског језика и књижевности Медицинске школе „7. април“ из Новог Сада, а поводом нових правилника о финансирању основних и средњих школа.

Кључне речи: Правилник, библиотека, норма

Поштовани,

Обраћамо вам се са молбом да нас подржите у БОРБИ ЗА БИБЛИОТЕКЕ.

Поводом новог Правилника о критеријумима и стандардима за финансирање установе која обавља делатност средњег образовања и васпитања ("Сл. Гласник РС", бр. 36/2015), који ће се примењивати од школске 2015/2016. године реаговало је Стручно веће професора српског језика и књижевности, уз подршку осталих запослених у Медицинској школи „7. април“ у Новом Саду.

По члану 9 тог Правилника стоји да „Школа са 24 и више одељења има једног библиотекара“. Ово правило се, дакле, односи подједнако на све школе, независно од броја ђака и броја књига, што је у најмању руку нелогично и неизводљиво, а и веома штетно. Овим Правилником је ученицима и наставницима отежан приступ књизи. Питамо се да ли је могуће да смо поново у ситуацији да се боримо за нешто што би требало свима да буде неприкосновено – доступност образовања!

Библиотеке су одувек биле средиште културног живота, а свест о њиховом значају имали су још древни народи као што су Асирци, Вавилонци, Сумери, Акађани. Славни египатски краљ Рамзес II је у 13. веку пре нове ере поседовао библиотеку. Свети Сава је још у 12. веку у Карејском типиксу говорио о значају библиотека и даривању књига. Доказ да су библиотеке изузетно важне за сваку нацију је и то што су освајачи или пленили или уништавали библиотеке својих непријатеља, да би их уништили, затирући им културу. То показује и шестоаприлско бомбардовање Народне библиотеке у Београду. Да ли је могуће да у 21. веку морамо да бранимо библиотеке? И то не од освајача, него од оних који су на најодговорнијим местима, а доносе овако непромишљене одлуке!

1) Незамисливо је да школа која има 51 одељење и 1701 ученика има само једног библиотекара.

2) Незамисливо је да се о 26.358 књига стара само један библиотекар. Наша школска библиотека покрива потребе свих наставних предмета, како општеобразовних тако и стручних. Осим лектире, поседује и уџбенике за све наставне предмете, стручну литературу из области медицине, као и енциклопедије, речнике, лексиконе, монографије, белетристику, периодику, дидактички материјал... Сваке године се набави око 500 нових књига, које је потребно обрадити пре него што корисници могу да их изнајме или користе у библиотеци.

3) У нашој школској библиотеци води се електронски каталог књига. Неизводљиво је да један библиотекар компјутерски обрађује оволико обиман књижевни фонд.

4) Специфичност наше школе је у томе што се настава изводи на три наставна језика (српском, мађарском и словачком). Немогуће је да један библиотекар ради са књигама на сва три језика.

5) У школи се настава изводи у две смене. Један библиотекар не може да покрије обе смене. То би значило да библиотека не би могла да се користи за време првих неколико и последњих неколико часова. Библиотеке су део наставног процеса и веома је важно да увек буду доступне ученицима и наставницима, од првог до последњег часа. Треба напоменути и то да би рад са корисницима био још краћи, јер библиотекар има и других послова у оквиру свог радног времена (обрада књига – израђивање картице књиге, картице за каталог, увођење у књигу инвентара, расход, набавка нових књига, израда чланских карата).

6) Библиотека поседује велики фонд стручне литературе, коју редовно користе наставници. Преко 200 запослених наставника, стручних сарадника и осталог особља користи књижни фонд школске библиотеке. Уз то, треба прикључити и преко 50 ванредних ученика, који имају право на коришћење библиотечког фонда, и редовно га користе.

7) Библиотека наше школе није само место на којем се издају књиге већ је и читаоница, коју свакодневно користи велики број ученика. О томе се редовно води евиденција. Потребно је да им читаоница буде доступна током читавог радног времена школе.

8) Библиотека се истовремено користи и као медијатека (има компјутер, штампач, скенер, фотокопир апарат). Ђаци ту уче, пишу реферате, спремају разна излагања, семинарске радове и презентације, претражују садржаје на интернету. Наставници припремају часове, прегледају радове, одржавају консултације, испите, скенирају и штампају материјал за часове. За ово је неопходна помоћ библиотекара, како ученицима тако и наставницима. Важно је да им та помоћ буде доступна од првог до последњег часа.

Уложено је много труда да школска библиотека постане права оаза културе, место где се поштује књига, а један једини потпис и непромишљена одлука или лоша процена све то анулирају! Које то одговара да наши ђаци НЕ читају? Које то одговара да нашим ђацима једина литература буде Википедија? Које сметају библиотеке које раде од 8 до 19 часова?

Јасно је да се опет иде погрешним путем. Штеди се тамо где би требало највише да се улаже! Упорно се говорило, нарочито за време недавног штрајка просветних радника, да ђаци не смеју бити на губитку и да све мора да буде у интересу ученика. Питамо се да ли се доношењем овакве одлуке уопште мислило на ученике и на квалитет њиховог образовања или је, и овог пута, на првом месту пресудан био економски фактор!!! Зар се излази из економске кризе тако што се затварају библиотеке?? Да ли је могуће да су библиотекарски трошак за ову државу?! Проглашени су „вишком запослених“ и тако изједначени са онима који имају фиктивно радно место, а немају посао који би обављали. То је велика увреда за библиотекарство, јер они не седе беспослени у канцеларијама и не убијају досаду на друштвеним мрежама, него предано раде на подизању суновраћене културе.

Након прошлогодишње одлуке да се смањи број часова српског језика, која је уз наш огроман труд једва преиначена и часови су уз велику муку одбрањени, још једанпут се шаље порука да књига није важна. Тиме они који су на најодговорнијим местима урушавају наш образовни систем, отежавају младима контакт с књигом, умањују значај школских библиотека и понижавају библиотекарство, као и просвету, образовање и културу генерално. Срамно је да се доносе такве одлуке које иду ка уништавању свега што је добро.

Очекујемо преиспитивање ове одлуке, измену Правилника, за који се надамо да је резултат непажње и непромишљености, а не свесне намере да се уруши наша култура.

Сигурни смо да ће се сва писмена и културна јавност ангажовати и придружити нам се и верујемо да нећете бити последњи који ће стати у одбрану културе.

Стручно веће професора Српског језика и књижевности

Медицинске школе „7. април“ Нови Сад

мр Љиљана Вицо

Гордана Ралетић

МА Мирјана Секулић Петровић

мр Драгана Вујаковић Драгељевић

мр Слађана Кушлаковић

мр Биљана Пастернак

Светлана Бачлић

Драгана Угринов

и Жужана Ковач, проф. мађарског језика и књижевности

У Новом Саду,

08.05.2015.

